

crkva u svijetu

PRILOZI

SKRIVEN I NEPRONIKNUT

Stanislava Adamić (1912-1991) je bila jedna od najvećih srpskih književnica i predstavnica ženskog romana u jugoslovenskoj književnosti.

Stanislava Adamić

Sakrio se dublje nego ikada. On — Skriven i Neproniknut. U nečujnom hodu sa mnom, ispred i iza mene. U doslugu sa svim slojevima moga bića što izmiču mojem vlastitom razumu i volji. Progoni i — mući. A naziva sebe milosrdnim, donosiocem Mira. I nijedna mogućnost ljudske ljubavi nije mjera potencijala njegovih nježnosti.

Prisiljava me na neželjeni križni put. I ne sablažavanja se i ne gnjevi ako mi srce nije u stanju da bira postaju. Naprosto zato što me užasava put na čijem je bližem i daljem kraju satrveno tijelo i ojađena duša.

Put. Izazov. Križni put svih trenutaka dana s neminovnim, trivijalnim vijugama, sa spoticanjima i tapkanjima u slješpoći. On, — koji je sa svojih pet rana neizmjerljiva RANA za sve ljudsko i kozmičko. On jedini vidi i čuje i sve prozire.

Tu je. Sjena. Trenutni bljesak boje. Šum daleka, neuvhvatljiva mora što negdje razbija obale i ostavlja ih kao lešinu Suncu da sagori ili — oživi od topline.

Put. Sebe proglašava lakin. Usprkos težini tla i neba. I nebo ne smije biti kameni, makar ga tako gledale oči i srce se raspada u želji, čini se bezumlja.

Križni put. Horizontala i Vertikala. I sve u krugu. Ne bogodana crta horizonta s obećanjem blaga spokoja. U riječi. U kretnji. U pjesmi što se uzalud propinje u iskupiteljsku molitvu. U želji da se kleći i samo kleći — u poklonstvenom priznanju.

Ne možemo ne prizati, ne možemo ne osjećati da smo rođeni iz tame za tamu i treba naprezati srođe da zasvijetli, da i zdrži.

Put. Svaki dan. Od malih koraka do jedne kuće, do jednoga zaokreta ulice, do jedne kupole ispod zvonika, gdje će napregnutost srca dozvati jednu iskru. Neki nedefinirani božanski sadržaj za bolesne predjele tijela — da bude opipljiviji, iscjeljiteljski pokret. Nazovi duše. Samo On — Skriven i Neproniknut — zna koja joj je boja, i domet, i trajanje. I izdržljivost za Njegov put. Njega, koji je Put.

Iz stiha u stih. Iz krika u krik. Najzad — smrtni. Kako je lako samoubilačkoj misli, kad nebo i zemlja i bez groma i potresa probadaju kao u igri. Iskušavaju krv. Prisiljavaju je da se pobuni, da omrzne kožu — poželi da bude livada, neuhvatljiva rijeka, plamen u zvijezdi, iskra, izgubljena u svemirima.

On — Skriven i Neproniknut — ček a. Od stadiona do crkvena zvona. Blagdanska i pogrebna. A put — kratak i dug. S krhotinama izloga u vidu. S gomilama bez lica, s vatrometom plakatā, osmrtnicā.

I opet — put. Ondje i dalje. I nema postaje. I sve je Postaja. Kad umor zaurla i rana se zaleti u lice neba: da ju u svoje boje upije. Da se u njegovu sjaju osvijesti.

PJESMA O PATNICIMA

Anita Pavić

patnici će uvijek plakati
kada svane vrijeme
ljubavi
kad usahnu ruke zemlje
jer patnja užasnuto progovara
iz svih pravednih usta
dok se sitne duše raduju
i dok se grobovi okreću
i dok mjesecđinu proždiru
besani želuoi papirnatih zakona
samo patnici poznaju
nemirnu zvijezdu Danicu
i ostaju trijezni u vlinogradima
i njihove su oči bolno otvorene
pred smrću ljudskih uvjerenja
pred ugaslim svijećama pomodi
i pred studenim noćima bez konaka

patnici će uvijek plakati
kada svane vrijeme
ljubavi
kad usahnu ruke zemlje